

תהלים פרק כב

(א) למנצח על אילת השחר מזמור לדוד: (ב) אלי אלי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאגתי: (ג) אלהי אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה לי: (ד) ואתה קדוש יושב תהלות ישראל: (ה) בך בטחו אבותינו בטחו ותפלטמו:

(ו) אליהו ועקו ונמלטו בך בטחו ולא בושו: (ז) ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם: (ח) כל ראי ילעגו לי נפטירו בשפה יגיעו ראשי: (ט) גל אל ה' ופליטהו יצילהו כי חפץ בו: (י) כי אתה גחזי מבטן מבטן מביחי על שדי אמי: (יא) עליה השלכתי מרחם מבטן אמי אלי אתה: (יב) אל תרחק ממני כי צרה קרובה כי אין עוזר: (יג) סבבוני פרים רבים אבירי בשן כתרונני: (יד) פצו עלי פיהם ארניה טרף ושאג: (טו) פמים נשפכתי והתפרדו כל עצמותי הנה לבי פדונג נמס בתוך מעי: (טז) יבש פתרי כחי ולישוני מדבק מלקוחי ולעפר מות תשפתי: (יז) כי סבבוני פלבים עדת מרעים הקיפוני פארי ידי ורגלי: (יח) אספר כל עצמותי המה יביטו יראו בי: (יט) וחקקו בגדי להם ועל לבושי יפילו גורל: (כ) ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי חושה: (כא) הצילה מחרב נפשי מיד קלב וחייתי: (כב) הושיעני מפי ארניה ומקרני רמים עניתי: (כג) אספרה שמך לאחי בתוך קהל אהללך: (כד) יראי ה' הללוהו כל זרע יעקב בפדוהו וגורו ממנו כל זרע ישראל: (כה) כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע: (כו) מאתה תהלתי בקהל רב נדרי אשלים נגד יראיו: (כז) יאכלו ענוים וישבעו יהללו ה' דרשיו יחי לבבכם לעד: (כח) יזכרו וישבו אל ה' כל אפסי ארץ וישתחוו לפניך כל משפחות גוים: (כט) כי לה' המלוכה ומשל בגוים: (ל) אכלו וישתחוו כל דשני ארץ לפניו יכרעו כל יורדי עפר ונפשו לא חיה: (לא) זרע יעבדנו יספר לאדני לדור: (לב) יבאו ויגידו צדקתו לעם בולד פי עשה:

מדרש תהלים (בובר) מזמור כב

למנצח על אילת השחר... על אילת השחר, זו אסתר.

... חשכה זו מדי, שהחשיכה מאור עיניהם של ישראל, והאיר להן הקב"ה בימי מרדכי ואסתר, שנאמר ליהודים היתה אורה (אסתר ח טז). ... לכך נאמר על אילת השחר, שהביאה השחר מתוך החשך.

[ו] אלי אלי למה עזבתני. יום ראשון אלי, יום שני אלי, יום שלישי למה עזבתני, וכיון שאמרה בקול גדול אלי אלי למה עזבתני, מיד נענית.

[יג] דבר אחר מי זאת הנשקפה כמו שחר (שיר השירים ו י). ר' חייא בר אבא ור' שמעון בן חלפתא היו מהלכין בקרוצתא בהדא בקעתא דארבאל, וראו אילת השחר שבקע אורה לעלות, אמר לו ר' חייא כך היא גאולתן של ישראל, אמר לו ר' שמעון היינו דכתיב כי אשב בחשך ה' אור לי (מיכה ז ח), בתחלה היא באה קימעא קימעא, ואחר כך היא מנפצת ובאה, ואחר כך היא פרה ורבה, ואחר כך היא משתבחת והולכת, כך בתחלה ומרדכי יושב בשער המלך (אסתר ב כא), ואחר כך ויהי כראות המלך את אסתר המלכה (אסתר ה ב), ואחר כך ויקח המן את הלבוש ואת הסוס (אסתר ו יא), ואחר כך ויתלו את המן (אסתר ז י), ואחר כך ואתם כתבו על היהודים (אסתר ח ח), ואחר כך ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות (אסתר ח טו), ואחר כך ליהודים היתה אורה (אסתר ח טז).

[כד] אל תרחק ממני כי צרה קרובה. אימתי, בשעה שגזר אחשוורוש להשמיד להרוג ולאבד (אסתר ג יג), באותה שעה נכנסה אסתר שלא ברשות, שנאמר ותעמוד בחצר בית המלך (אסתר ה א). ... באותה שעה אמרה אסתר אל תרחק ממני כי צרה קרובה כי אין עוזר.

[כה] סבבוני פרים רבים. אלו אוכלוסין של אחשוורוש. אבירי בשן כתרונני, ... ר' אחא אמר אלו בניו של המן שממתינין לה עד שתפול.

בבלי, חולין, קל"ט ב'

אסתר מן התורה מנין ? שנאמר : (דברים ל"א) 'ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא'

ששמעתי מאא"ז זללה"ה (= הבעל שם טוב) ואנכי הסתר אסתיר כי כשהאדם אינו יודע שיש הסתרה בודאי אינו טוב שסובר שהוא צדיק גמור ואינו שב בתשובה אבל כשיודע שיש הסתרה ומרגיש בנפשו אז הוא נכנע מלפני השי"ת ומבקש מלפניו וזהו (דברים ל"א, י"ח) ואנכי הסתר פירוש ההסתרה אני אסתיר ולא יודע שהיא הסתרה

(דגל מחנה אפרים, צו, 'והכהן').

פי יש שני הסתרות. וכשהשם יתברך נסתר בהסתרה אחת, גם כן קשה מאד למצואו. אף אף-על-פי-כן, כלשהוא נסתר בהסתרה אחת, אפשר ליגע ולחזר עד שימצא אותו יתברך, מאחר שיודע שהשם יתברך נסתר ממנו. אבל כלשהשם יתברך נסתר בהסתרה תוך הסתרה, דהינו שההסתרה בעצמה נסתרת ממנו, דהינו שאינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו אזי אי אפשר כלל למצא אותו, מאחר שאינו יודע כלל מהשם יתברך. וזה בחינת (דברים ל"א): "ואנכי הסתר אסתיר", דהינו שאסתיר ההסתרה, שלא ידעו כלל שהשם יתברך נסתר. ואזי בודאי אינו יכול למצא אותו יתברך, מאחר שאינו יודע כלל שצריך לבקש אותו יתברך, כי אינו יודע כלל שהשם יתברך נסתר ממנו, כי ההסתרה בעצמה נסתרת כפ"ל

(ליקוטי מוהר"ן קמא, נו).

